

Светосавска академија у храму Светог Саве на Врачару

Светосавски дани у храму Светог Саве, духовно-културни програм посвећен очувању и савременом сведочењу Светосавског завета, који се одржава од 22. до 31. јануара 2026. године у оквиру прославе празника Светог Саве, првог Архиепископа српског, крунисан је традиционалном свечаном академијом у крипти заветног храма српског народа на Врачару.

– Мало је догађаја и личности у историји света и човечанства о којима се може много и дуго говорити, а још је мање оних о којима се никада не може довољно и све рећи. За нас православне хришћане *par excellence* пример овога јесте Господ и Спаситељ наш Исус Христос – једино ново под сунцем и неисцрпни извор богатства, мудрости и тајни Божјих. Такви су још и сви они, који су у дубини својих срдаца чули Његов слатки глас, оставили свет, узели крст свој и пошли за Њим, а међу њима је и чудесна личност Светитеља Саве Немањића, у чијем очинском наручју смо се вечерас сабрали, да се загледани у његов благи лик, изнова поучимо и надахнемо његовим светим примером – поручио је Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије на почлетку свечане академије.

Подсећајући да је Свети Сава – чији смо 850. рођендан прославили у протеклој години, а чији је светли празник пред нама – без претеривања највећа је и најсвеобухватнија личност која је поникла у нашем народу од када он постоји, Патријарх је нагласио:

– Историја, књижевност и народно предање сведоче нам да нема те друштвене области нити благословене људске делатности којој Свети Сава није поставио темељ или пак на њој оставио свога христоликог трага. Удружујући благодат Божју и свој труд, који су резултирали невероватном иницијативом и енергијом, Свети Сава је био човек Цркве и човек средњовековне немањичке државе, подвижник и дипломата, градитељ и законодавац, лекар душа и тела, миротворац, књижевник и учитељ народа. Његово дело се не може свести на једну област, јер је оно прожимало целокупан живот народа који је Јеванђељем Христовим рађао и обликовао.

Уследиле су очинске речи Патријарха српског које никога нису оставиле равнодушним:

– Овом приликом желим да сопствену и вашу пажњу усмерим на Савину просветитељску и учитељску улогу и службу, која се по своме значају и свеобухватности нарочито издваја. Важно је да то истакнемо пред свима, а нарочито пред просветним прегаоцима: академицима, професорима, наставницима, катихетама, призваним наследницима и сарадницима Светитеља Саве на том тешком, али узвишеном делу. Наравно да из овог броја није изузет ниједан члан клира нити верног народа, почев од Патријарха па до оног којег себе сматра светосавским убожјаком; сви смо дужни да животом будемо носиоци Христове светлости међу људима.

– Много је разноразних просветитеља и учитеља кроз историју продефиловало позорницом света, али је сијање њихове светлости било кратког века, а њихова наука остала неафирмисана. Штавише, многи од њих су човечанству доносили управо супротно: уместо светлости – таму заблуде и обмане, а уместо истинског знања – охоло умовања помраченог разума. Насупрот овима, наш свенародни просветитељ и учитељ, Светитељ Сава, испуњен и научен Духом Светим и будући једном за свагда опредељен за Христа, Њега је имао као истиниту светлост – светлост која попут сунца јасно обасјава не само тајне земаљске, већ и оне небеске. Обасјан том незалазном светлошћу, он је био поуздани лучоноша и вођа своме народу на путу који води у живот. Са друге стране, они други „просветитељи” и „учитељи” , предвођени слабом пламичком свога охолог разума, тумарали су по

разноразним странпутицама, заводећи тако оне који су их слепо пратили – поручио је предстојатељ Српске Православне Цркве нагласвши да је величина и значај просветитељства и учитељства Светитеља Саве, као и било чега другог што је он за свог земног века био и чинио, не налазе се у њима самима већ у ономе што је темељ и круна Савине чудесне личности:

– Свети Сава је био истински просветитељ само зато што је пре свега био светитељ, како је својевремено записао професор Владимир Вујић. Он је најбољи пример да просветитељство мора да исходи из светитељства, тј. да је светост живота заправо право просвећење. Ако се тај темељни принцип уклони, сва просветитељства овога света не значе ништа. Из реченог разумевамо да је Свети Сава знао да човек није просвећен тек онда када много зна, него онда када зна шта је принцип добра, шта је истинито и шта је спасоносно.

– Свети Сава је, дакле, учио друге ономе што је и сâм чинио, у шта је безостатно веровао и чиме је искрено живео. Због тога, његов лик и његово просветитељско дело тако јасно и гласно светле и одјекују кроз векове, до наших дана. У томе је непогрешиви пример свима, а поготово нама који смо настављачи његовог дела у домену образовања и васпитања долазећих генерација – да носимо крст српског просветитељства у ово време самодовољности и осуђивања постајући живо сведочанство онога што говоримо и предајемо другима, и јављајући се као ненаметљив узор у ономе што чинимо са места својих одговорности које у друштву заузимамо – рекао је Патријарх српски г. Порфирије и закључио:

– Ова лекција је данас једнако потребна свима нама, као народу који носи име и благослов Светога Саве, а сведок је времена неретких унутрашњих подела, подозрења и међусобног отуђења. Потребна је и младима и старима, и деци и родитељима, и онима који уче и онима који поучавају, али и свима који на било који начин учествују у обликовању заједничког живота. Јер, како нас опомиње велики Достојевски Сви смо криви за све! и сви смо одговорни једни за друге. С тим у вези, свакоме од нас Бог и данас поставља исто питање као некада Каину: Човече, где ти је брат? А тај брат, по учењу наше вере и по примеру Светога Саве, није само онај који мисли као ми и припада нашем кругу, већ сваки човек, нарочито онда када је другачији, када га је најлакше одбацити, а најтеже волети.

Поучивши верни народ, који је дупке испунио крипту храма Светог Саве, да проверено успешан пут за постизање живота по Јеванђељу и сваког успеха – који је човеку потребан за потпуни развој на личном, али и на колективном

плану – јесте молитва, своје светосавско обраћање Патријарх је преточио у молитву Светом Сави, коју нам је у аманет оставио Свети владика Николај:

Најблагословенији човече, кога је мајка српска родила, благослови и нас, духовну децу твоју, сабрану у овом сјајном граду. Благослови исто тако и сву браћу нашу на близу и на далеко, која данас тебе спомињу и тебе на помоћ призивају. Нека се с твојим благословом у свима нама утврди вера, оснажи нада и распламти братска љубав, слога, милост и доброта, да би тиме достојно прославили Оца свог небесног, као што си га ти прославио... Теби ево уздижемо срца и молимо ти се: Као достојни и увенчани светац наш моли са Пречистом Богородицом и свим светим Христа Бога за нас да се обожимо, сложимо и умножимо. Амин!

Да Свети Сава, као личност, превазилази историјске оквири једног времена и да је он мерило наше духовне зрелости, пример посвећености и трудољубља према свом народу, стожер који нас сабира у Цркви Христовој, а тиме води у живот вечни, у изузетно богатом програму свечане академије посведочили су на разноврсне уметничке начине: Хор Богословије Светог Саве под уметничким руководством проф. Бранка Тадића, ученици Музичке школе Мокрањац, Византијски хор Богословије Светог Саве под руководством проф. Јована Ракочевића, Хор храма Светог Саве под диригентским вођством Катарине Станковић, Дечји хор Растко под управом Милене Антовић, Бојан Булатовић – тенор; Мила Савичић – клавир; драмски уметник Небојша Миловановић, као и вредни ученици: Јована Јаћовић, Ирина Јовановић, Јелисавета Васиљевић, Ксенија и Нестор Стојисављевић, који су уа надахнуте рецитације поздрављени бурним аплаузом. Програм свечане академије је водила Зорана Коршош Николић.

Највеличанственији тренутак вечери засигурно је био наступ здружених хорова и свих учесника свечане академије који су извели Химну Светом Сави.

Као место молитвеног сабрања, учења и духовног укрепљења, где се светосавско наслеђе не само чува већ и живи, храм Светог Саве је и претходних дана био стециште благочестивог народа престонице који се сабирао на богослужењима, али и на духовним и богословским предавањима, изложбама и промоцијама. О даљим мисионарским делатностима храма Светог Саве, као и о терминима догађаја, јавност ће бити благовремено

а Храма Светог Саве:
и
hl=en.

spc.rs